

DENÍK ZE ZELENÉ ŠKOLY V JAROSLAWIECI

14. - 21. 9. 2016

Po sedmi letech nám naši polští přátelé ze Sobótky opět nabídli, abychom se spolu s jejich žáky zúčastnili Zelené školy v Jaroslawieci, letovisku u Baltského moře. Tuto velkorysou nabídku jsme velmi rádi přijali. Zájem o účast na této akci byl mezi dětmi obrovský, a tak vedení školy čekal velmi těžký úkol - vybrat 25 žáků z 6. - 9. ročníků. Přednost nakonec dostali ti, kteří školu úspěšně reprezentovali na olympiádách, předmětových či sportovních soutěžích, redaktori Soboteckého školáka nebo ti, kteří pomáhají ve škole v třídních samosprávách, slabším spolužákům nebo žáci s velmi dobrým chováním.

STŘEDA 14. 9. 2016

Nastal den „D“ a všichni už jsou před patnáctou hodinou odpolední natěšeně připraveni před budovou Základní školy v Sobotce k odjezdu. Vždyť ani jeden z dětských účastníků si nemůže poslední zájezd do Jaroslawieci pamatovat, někteří v té době ještě ani nechodili do školy. Zbývá už jen zkontrolovat pasy a předat potřebné dokumenty, naložit zavazadla a může se vyrazit na cestu. Čeká nás nejprve cesta do polské Sobótky, kde následně přestoupíme na autobus, který nás zaveze až k moři.

Cesta plyne poměrně rychle, zdržení však nastává v Náchodě, kde se opravuje hlavní silnice do Polska a provoz je sveden jen do jednoho jízdního pruhu. Po čtyřhodinové cestě přijíždíme do Sobótky, je krátce po devatenácté hodině. Večeře je naplánována na osmou, a tak využíváme čas a jdeme s dětmi do města, abychom jim ukázali nejzajímavější místa. Přicházíme na náměstí, kde můžeme spatřit výstavu, na níž jsou zachyceny osudy polských politických vězňů po konci 2. sv. války.

Všechny postavy mají u svých fotografií kopii rozsudku smrti. Když to čteme i u osmnáctileté dívky, tak nás mrazí po těle. Pokračujeme k maketě krajiny s dominantou této oblasti - horou Šlenžou, dále se zastavujeme u kostela, muzea a poté se vracíme do školy. Po večeři přecházejí žáci do malého kinosálu, který je součástí školy a mohou zhlédnout film dle vlastního výběru. Kolem půl jedenácté se přesouváme na parkoviště a nastupujeme do autobusu. Protože jsou v autobuse i polské děti, přidělujeme našim žákům čísla od 1 do 25, kterými se nám budou během celého pobytu hlásit při sčítání. Tato metoda se ukazuje být velmi praktická. Hned první pokus se daří a slyšíme v řadě za sebou všech 25 čísel. Znamená to, že jsme v autobuse všichni, a tak můžeme vyrazit na dlouhý noční přejezd přes celé Polsko.

zhlédnout film dle vlastního výběru. Kolem půl jedenácté se přesouváme na parkoviště a nastupujeme do autobusu. Protože jsou v autobuse i polské děti, přidělujeme našim žákům čísla od 1 do 25, kterými se nám budou během celého pobytu hlásit při sčítání. Tato metoda se ukazuje být velmi praktická. Hned první pokus se daří a slyšíme v řadě za sebou všech 25 čísel. Znamená to, že jsme v autobuse všichni, a tak můžeme vyrazit na dlouhý noční přejezd přes celé Polsko.

ČTVRTEK 15. 9. 2016

Je krátce po osmé hodině ranní a my jsme konečně na místě v přímořském letovisku Jaroslawiec v rekreačním středisku Rafa. Z autobusu odcházíme rovnou na snídani, až poté si vyzvedáváme z autobusu zavazadla, jdeme se ubytovat a alespoň na chvíli si odpočinout. Dopoledne máme ve vlastní režii, a tak v 11:30

svoláváme naše děti a odcházíme se poprvé podívat na pláž. Je nádherné slunečné počasí. Děti jsou nadšené, běhají v písku, zkoušejí teplotu moře nejprve pozvolným našlapováním, po chvíli jsou ve vlnách po kolena. Skáčou z hrází, ukazují nám medúzy a první mušle, které našly. Postupujeme po

pláži a pozorujeme rybáře, kteří před chvílí připluli a ze sítí vytahují své úlovky. Jsou to takové zvláštní placaté ryby. Blíží se třináctá hodina a my odcházíme na oběd. Podává se kuřecí řízek se šťouchaným bramborem, k tomu míchaný zeleninový salát s olivami. Po obědě odcházíme opět na pláž, tentokrát i s polskými žáky a učiteli. Mají pro nás nachystanou soutěž „stavění z písku“. Děti se rozdělují do několika skupin a mají za úkol postavit během 45 minut co možná největší stavbu. Na pláži se tak postupně objevuje velký hrad, mořská panna, sopka, obří želva nebo postava ženy s názvem Věstonická Adéla. Porota si vše pečlivě fotí a sděluje nám, že se výsledky soutěže dozvíme později během

našeho pobytu. Následuje sportovní část odpoledne na pláži. Nejprve je nutné vybrat z naší skupiny dva desetičlenné týmy, které budou soutěžit s polskými třídami. První disciplínou je soutěž v přesnosti střelby na branku, kde se nám příliš nedaří. Další disciplínou je přetahování lana. Naše starší skupina zde dominuje a poráží i nejstarší polskou třídu. I polští učitelé jen nevěřícně kroutí hlavou, kde se v našich dětech bere taková zarputilost a síla. Naše skupina vítězí bez jediné porážky! Následuje několik štafetových závodů a i zde si vedeme velmi dobře. Všichni si hry užíváme, objevují se i komické pády, neboť běh v písku není zrovna jednoduchý. Čas kvapí a musíme zpět, blíží se večere a po ní je pro naše žáky nachystána večerní zábava - diskotéka. Ne všichni jsou však milovníky tanečních krací, a tak využívají i zázemí areálu a hrají stolní tenis nebo kulečnick. Po půl desáté se už většina trousí na ubytovnu a v deset ohlašujeme večerku. Den by náročný a my můžeme jít konečně spát.

PÁTEK 16. 9. 2016

Probouzíme se opět do sluncem zalitého dne. Po snídani se scházíme před ubytovnou v devět hodin. Poláci mají běžnou výuku a my dostáváme za úkol připravit si pro ně nějakou českou lidovou píseň, kterou bychom je odpoledne naučili. Dále dostáváme seznam úkolů, jejichž řešení budeme prezentovat na úterních Neptunáliích, které budou tentokrát na vojenské téma. Odcházíme do

parku nad pláží i s kytarou a nacvičujeme nejprve píseň „Znám já jeden krásný zámek“, kterou chceme naše polské přátele naučit. Po několikerém zopakování vymýšlíme, jakou vojenskou píseň bychom zazpívali na Neptunáliích. To je totiž jeden z úkolů, které máme na lístečku. Přicházíme s návrhem, že vzhledem k nedostatku zeleného oblečení budeme jednotkou mariňáků. Modrou a bílou barvu už přeci jen většina z nás ve svých zavazadlech najde. Pan učitel Šimral tedy navrhuje, že

budeme zpívat píseň „Pochod amerických námořníků“. Vymyslíme i název jednotky „SOBRIŇÁCI“ (Sobotečtí mariňáci), přemýšlíme, jak by mohla vypadat naše vlajka a znak. Zkoušíme si společně zazpívat píseň, kterou postupně měníme na „Pochod soboteckých námořníků“. Děti si zapisují slova písně do bloku a mají za úkol se píseň naučit zpaměti. Práce už ale bylo dost, a tak se jdeme ještě chvilku projít. Je čas oběda, podává se rybí karbanátek s bramborem a salátem. Po obědě máme poprvé možnost vyzkoušet místní krytý bazén. Voda je docela studená, ale to je jen prvotní pocit. Děti využívají i vířivé vany, finské sauny, házejí si s míčem a zkoušejí vodní pólo. Kolem čtvrté hodiny odpolední zveme naše polské přátele na malé náměstí nad pláží, kde jsou pro nás vhodně sestavené lavičky. Jsou tu stupňovitě tři dlouhé řady laviček, které nám slouží jako malé hlediště. Máme pro ně nachystané noty písně „Znám já jeden krásný zámek“, kterou je chceme naučit. Nejprve si společně čteme slova. Polské učitele zajímá obsah a nechávají si vysvětlit slova, kterým nerozumějí. Poté píseň zpíváme ve volném tempu. Dětem se to daří velmi dobře, a tak můžeme nasadit rychlejší tempo a zazpívat si píseň celou. Máme radost, že se nám to daří. Po dobrém výkonu odcházíme na večeri. Na talíři máme krásnou mořskou rybu, která se podobá těm, které včera lovili rybáři ze svých sítí. Dozvídáme se, že se jmenuje „flondra“. Večerní program je ve znamení vodního póla. Do soutěže se přihlašují i dva české týmy a jeden z nich obsazuje v šestičlenné konkurenci pěkné 2. místo. Při hře nás šokuje svým tahem na branku především Adéla Vorlíčková, která má pro hru velký cit. Většina střel z její rukou končí v síti.

SOBOTA 17. 9. 2016

Počasí nám zatím opravdu přeje. Opět máme pěkný slunečný den a po snídani se vydáváme autobusem na první výlet mimo Jaroslawiec. Naším cílem je město Ustka, kde se jdeme nejprve podívat na konec betonového mola s výhledem na širé moře a kolem jedenácté hodiny nastupujeme na krásný dřevěný koráb, který nás zaveze na moře na zhruba hodinovou projížďku. Máme štěstí, že

nejsou příliš vysoké vlny, ale i tak se koráb mohutně houpá. Většina z nás to zvládá dobře, ale najdou se i tací, kterým není zrovna příjemně po těle. Po návratu z vyjížd'ky máme ještě dostatek času, a tak se vydáváme na prohlídku města a děti si mohou konečně nakoupit nějaké suvenýry a dárky pro své příbuzné. Do Jaroslawiece se vracíme kolem třetí hodiny a odcházíme do jídelny na pozdní oběd. Dnes se podává masová směs s kroupami a okurkovým salátem. Ve čtyři hodiny se scházíme

ve sportovní hale a naši hostitelé mají nachystanou netradiční hru s názvem „Nibylandia“. V pozadí hry se odehrává příběh z polské bajky. Nibylandia je země, která je rozdělena do čtyř krajů označených barvami. Hry se účastní čtyři družstva a každé z nich představuje jeden kraj, jednu barvu. Našemu družstvu je přidělena barva žlutá, a tak jsme všichni do této barvy oděni. Kromě

kraje žlutého je tu také kraj modrý, červený a zelený. Postupně během hry posloucháme příběh a dostáváme různé úkoly. Nejprve máme složit hymnu - zazpívat píseň, která by náš kraj nejlépe vystihovala, poté složit pokřik, vytvořit pomník a sestavit jídelníček typický pro svůj kraj. Máme však především dokázat, že ten náš kraj je prostě nejlepší. Naším symbolem se stává slunce, vše je prozářené, radostné, náš pomník je monumentální, plný pohybu, jídelníček je sestaven jen ze žlutých pokrmů a nápojů. Z příběhu zjišťujeme, že náš žlutý kraj nemá vůbec ponětí o existenci kraje jiné barvy. To se však postupem času mění a my poznáváme i jiné barvy, které se postupně mezi sebou mísí a všichni se radují. Hra nás velmi bavila, byla nápaditá a museli jsme při ní použít svou fantazii a kreativitu. Sobotní den je zakončen v hale volejbalovým zápasem. Poláci si nejprve chtějí zahrát proti nám. Tušíme však, že nemáme šanci uspět, neboť volejbal je v Polsku takřka sport číslo jedna. Po jednoznačné výhře soupeře se domlouváme, že týmy promícháme, abychom se mohli něco přiučit. Po několika již vyrovnaných setech hru končíme a jde se spát.

NEDELE 18. 9. 2016

Při nedělní snídani jsou odměněny týmy, které obsadily stupně vítězů v turnaji ve vodním pólu. Náš tým ve složení (V. Horčičková, V. Bočková, A. Vorlíčková, Ž. Vraná, A. Stránský a K. Kraus) přebírá diplom a cenu za celkové 2. místo. Kromě sladké odměny dostává tým i basketbalový míč. Celé dopoledne je následně věnováno přípravě na Naptunálie, které se již nezadržitelně blíží a my máme ještě mnoho nesplněných úkolů. Zaměřujeme se především na výrobu námořnických čepic, maluje se vlajka a znak

naší sobriňácké jednotky. Zdokonalujeme pod vedením velitele Šimrala pochod se zpěvem, nacvičujeme jednotnost při plnění jeho vojenských povelů. Když máme vše nachystané, odcházíme ještě před obědem na společnou procházku městem. K obědu se podává vepřový řízek s bramborem. Na odpolední program se všichni žáci moc těší, čeká nás totiž cesta do Darlowa, kde se nachází velké aquacentrum. Mezi největší

atrakce zde patří dvě

skluzavky a dva tobogány. Zelený je takový klasický, ale v tom červeném, to je jiná jízda! Sviští to tu opravdu rychle. Mezi dětmi závodíme, kdo dosáhne nejlepšího času. Nad tobogánem totiž svítí časomíra, která měří, za jak dlouho jím projedete do cíle. Nejrychlejší je s časem 9,6 s Karel Kraus. I obě skluzavky jsou v častém obležení našich dětí, využívají však i radovánek v bazénu, někteří se vyhřívají ve vířivkách. Čas je však náš nepřítel a po hodině a půl musíme bazén opustit. Po návratu do Jaroslawiece máme chvilku čas na osobní volno. Tradičně

je plno u kulečníku, ale i u pingpongového stolu, kde se odehrávají už po několik dní napínavé bitvy především mezi mnou a Jirkou Havlíkem. Většinou odcházím po velkém boji poražen, ale je mi dopřáno ho v několika případech i porazit. Je to velká zábava. Po večeri se všichni účastníci Zelené školy scházejí u ohniště, kde před opékáním buřtů plníme i předem zadaný úkol. Máme zazpívat píseň, ve které by se objevilo slovo „slunce“. Máme připravené hned dvě, které jsme natrénovali při zpáteční cestě autobusem z Darlowa. Nejprve zpíváme píseň „Statistika nuda je“ z pohádky Princové jsou na draka. Navrch přidáváme píseň „Svítil, svítí slunce nad hlavou“ z pohádky Honza málem králem. Za provedení obou písní jsme odměněni bouřlivých potleskem, ale je tu před námi další výzva. Během opékání buřtů si máme nachystat další píseň na vylosované slovo. Z klobouku tahám lísteček se slovem „kytara“. Chvilku přemýšlíme a napadá nás píseň „Tu kytaru jsem koupil kvůli tobě“ z oblíbeného filmu Pelíšky. Rychle sepisujeme slova na papír a jdeme si píseň alespoň jednou zkusit. Po opečení buřtů se všechny skupiny prezentují svou písní a je to fajn zábava. Na závěr se přidávají i polští učitelé, kteří si také jeden lísteček vytáhli a celý večer parádním zpěvem zakončili.

PONDĚLÍ 19. 9. 2016

Při snídani jsou zveřejněny výsledky soutěže ve stavění z písku. První skupina, která stavěla velký hrad, přijímá diplom a cenu za 3. místo (S. Patka, T. Kuchař, P. Souček, V. Rejzek, K. Vitinová, E. Šačirovičová, V. Horčíčková, Ž. Vraná, A. Vorlíčková a S. Řezbová). Druhá skupina, která vytvořila ženskou postavu „Věstonickou Adélu“ obsazuje 2. příčku (A. Kuželová, M. Pažoutová, P. Loumová, K. Drapáková, M. Drbohlavová, P. Šimůnek a J. Havlík).

Po snídani se vydáváme na celodenní výlet. Na naše přání odjíždíme do Slowiňského národního parku, který je od Jaroslawiece vzdálen zhruba 100 km. Dominantou tohoto parku jsou obrovské písečné duny, a když jsme tu byli před osmi lety poprvé, bylo toto místo pro nás nezapomenutelným zážitkem. Chceme se sem proto opět podívat a dopřát tento zážitek i dětem. Pobyt v parku máme

tentokrát navíc ještě zpestřen jízdou lodí po jezeře, čímž si zkracujeme velký kus cesty, který bychom jinak museli ujít pěšky. Po vylodění se vydáváme na prohlídku lesního muzea s raketami, zbraněmi a další vojenskou technikou. Využíváme i možnosti vyšlapat na rozhlednu, která je součástí muzea, a rozhlížíme se z ní do nejbližšího okolí. První duny jsou takřka na dohled.

Po prohlídce muzea přecházíme na konec lesa, kde se před námi během chvilky objevuje písčná poušť. Teplé počasí nám umožňuje sundat si boty a brodit se pískem naboso. Fotoaparáty jsou

v tuto chvíli ve velké permanenci, všichni si chtějí toto fascinující místo řádně zdokumentovat. Po vyšplhání na nejvyšší písčnou dunu se před námi rozevře pohled na pláž a širé moře. Čeká nás šestikilometrová cesta zpět k autobusu po pláži. Chůze v písku je sice náročná, ale většina dětí si ji zpestřuje sbíráním různých kamínků a mušlí. Do cíle přicházejí mnozí velice unaveni, ale ten zážitek za trochu námahy rozhodně stojí. Vracíme se do Jarosławiece až kolem sedmé hodiny večerní a odcházíme na pozdní večeři, obvykle se totiž

podává o hodinu dříve. Pondělní program však ještě není u konce. Pro zájemce jsou nachystány závody v plavání. Překvapuje nás, že po náročném dni se mezi našimi dětmi najdou tací, kteří mají ještě sílu zapojit se do závodů a plavat. A naše překvapení je o to větší, když mezi dívkami obsazujeme kompletní místa na stupních vítězů a u chlapců 1. a 3. místo, a to ještě jen proto, že se do závodu přihlásili jen dva naši chlapci. Nezbyvá, než před jejich výkony smeknout.

Závod v plavání:

Dívky:

1. místo - Věra Bočková (13,91 s.)
2. místo - Valentýna Horčičková (13,93 s.)
3. místo - Adéla Vorlíčková (15,53 s.)

Chlapci:

1. místo - Adam Stránský (11,69 s.)
2. místo - Boris Sitkowski (12,28 s.)
3. místo - Tomáš Kuchař (12,69 s.)

ÚTERÝ 20. 9. 2016

Je před námi poslední den v Jaroslawieci. Při snídani jsou oceněni úspěšní plavci a já se dozvídám, že jsem byl vybrán pro roli Neptuna při závěrečných slavnostech „Neptunáliích“. Je to pro mě pocta a velkou výzvu s radostí přijímám i přesto, že nám to narušuje určité plány. Máme však ještě chvíli čas a můžeme si nacvičený program přizpůsobit bez mé účasti. Děti jsou šikovné a všechny úpravy zvládají bez větších obtíží. Je patnáct minut po desáté hodině dopolední a já odcházím do „maskérny“, abych byl oděn do kostýmu Neptuna, který je tvořen z prostěradla ozdobeného větvemi a listy břechťanu. Z něj je vytvořena i koruna, která mi je posazena na hlavu. Zbývá už je trochu dolíčit a vzít si do ruky velký žlutý trojzubec. Jsem nachystán a

vše může začít. Jsem vyslán do čela průvodu, který prochází městem na pláž, kde se Neptunálie odehrávají. Sedám si do pomyslného křesla a se zaujetím mohu v klidu sledovat, co se bude dít. Jednotlivé týmy postupně prezentují svou vojenskou píseň, pokřik, vlajku, tanec a na závěr zní vojenské povely. Poté plní zástupci týmů řadu sportovních úkolů a na

závěr čeká všechny účastníky strastiplná cesta s řadou překážek s cílem u Neptuna, který jim předává diplom a pasuje je na úspěšné absolventy Neptunálií. Po dvou hodinách odcházíme na oběd (pečené kuře s bramborem a salátem). Po obědě nás zve pan ředitel všechny na zmrzlinu a je před námi poslední odpolední program našeho pobytu v Jaroslawieci. Nejprve se jdeme podívat na maják. Z výšky padesáti metrů dohlédneme opravdu daleko a je to moc pěkný pohled. Poté přecházíme do Muzea jantaru, kde se dozvídáme, jak vlastně tento minerál vznikl. Můžeme si ho prohlédnout v mnoha různých odstínech a velikostech, dozvídáme se o jeho

největších nalezištích a se zaujetím si prohlížíme ty, které v sobě ukrývají zkameněliny hmyzu nebo rostlin. Po prohlídce muzea odcházíme na poslední večeři, při které naše paní ředitelka předává našim hostitelům a vedení rekreačního střediska dárky. Zaznívají děkovaná slova a polský pan ředitel vyslovuje naději, že se tu za rok opět společně sejdem. Na naše děti čeká už jen úklid pokojů a balení zavazadel. Vše se chýlí k návratu do polské Sobótky. V 21:00 nasedáme do přistavených autobusů a loučíme se s Jaroslawicí, čeká nás opět noční přejezd přes celé Polsko.

STŘEDA 21. 9. 2016

Krátce po půl šesté ráno přijíždíme do Sobótky. Odcházíme na snídani a poté mají děti možnost usadit se opět do kinosálu. Před sedmou hodinou jdeme společně do obchodu. Děti kupují poslední dárky pro rodiče, my tradičně rybí speciality, které tu mají opravdu kvalitní a chutné. V osm hodin přijíždí autobus z Česka a my se vydáváme na návrat domů.

Za všechny členy výpravy bych chtěl poděkovat našim hostitelům za skvělý týden, který si pro nás připravili. Děti měly možnost poznat krásná místa v Polsku a prožít příjemné chvíle se svými polskými vrstevníky při mnoha sportovních, kulturních, ale i turistických akcích. Moc si této příležitosti vážíme a těšíme se na další společné setkání, které proběhne v květnu 2017 u nás v české Sobotce.

Radek Štaff